

חוסכים כל טיפה

כיתה ד'

מזלו של חודש שבט הוא דלי. חודש זה, שבו ראש השנה לאילנות, צריך להיות מאופיין בגשמי ברכה רבים, שימלאו את הדליים של עם ישראל במים. לצערנו, יש שנים שבהן אנחנו עדים לתקופות בצורת קשות, ולחורפים עם גשמים מעטים. הכינרת לא מלאה בכמות המים הדרושה לנו, והקריאה לחסוך במים חוזרת ונשנית גם בימים גשומים במיוחד. השיעור הבא עוסק בחיסכון במים. בחשיבות החיסכון ובמתן כלים מעשיים לשימוש יעיל וחסכוני במים שלנו. יש חשיבות רבה למודעות בחיסכון במים וביישום החיסכון הלכה למעשה. עם זאת, אנחנו רוצים להוסיף ולהעמיק את היחס של התלמידים ושלנו למים. הרי המים אינם רק המשאב הקיומי הנצרך ביותר, הוא גם אחת הדרכים שבהן הקב"ה מתקשר איתנו באופן ישיר, ומשקף לנו את מצבנו החברתי והמוסרי. בחודש שבט אנו עוסקים בנושא הנתינה, והוא הבסיס הערכי לברכת הגשמים לה אנו זקוקים.

בפרשת עקב, מתארים הפסוקים באופן ברור את ייחודיותה של ארץ ישראל, דווקא על ידי תיאור התלות שלה בגשמים: "כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ – לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא, אֲשֶׁר יֵצְאָתָם מִשָּׁם, אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת זֶרְעָךָ, וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלֶךָ בְּגִן הַיָּרֵק. וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ – אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעוֹת, לְמַטַּר הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּה מֵיָם. אֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ דֹרֵשׁ אֹתָהּ, תְּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בָּהּ, מִרְשֵׁית הַשָּׁנָה, וְעַד אַחֲרֵית הַשָּׁנָה." (דברים י"א, י"ב)

הקב"ה מתבונן בארץ ישראל תמיד, והגשמים נתונים לנו רק כשאנחנו ראויים לכך. מתי נהיה ראויים למטר השמים? כאשר נדע לתת זה לזה.

המדרש בבראשית רבא ל"ג ג' מספר על בצורת קשה בימיו של רבי תנחומא: "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו" – רבי תנחומא ורבי אבא בר אבין בשם רב אחא: למחר שנת בצורת באה והבריות מרחמין אלו על אלו והקדוש ברוך הוא מתמלא עליהן רחמים. בימיו של רבי תנחומא, היו צריכים ישראל לתענית. באו לרבי תנחומא ואמרו לו: 'גזור תענית'. גזר תענית. יום, יומיים, שלושה, ולא ירדו גשמים. עלה ודרש להם ואמר: 'בני התמלאו רחמים אלו על אלו, והקב"ה מתמלא עליכם רחמים...'"

רבי תנחומא מבין שתענית חיצונית לא תעזור. יש צורך בתיקון פנימי ואמיתי של החברה, ומתוך כך נהיה ראויים לגשמים. רק אם באמת נתמלא רחמים זה על זה, ומתוך כך ניתן זה לזה, ירחם עלינו הקב"ה ויזכה אותנו בגשמי ברכה. בהמשך המדרש מתואר כיצד אדם שנחשב בשולי החברה, דווקא הוא התמלא רחמים ונתן צדקה לגרושתו. ובזכות צדקה זו ירדו גשמי ברכה.

השיח על המים ועל החיסכון בהם מזמין אותנו לדבר גם על מה ש"פותח את הברז" ועשוי בעז"ה להביא לנו גשמי ברכה בעתם – הנתינה. זו הזדמנות לבנות בתלמידים את תודעת הנתינה ולפעול איתם לנתינה זה לזה במסגרת הכיתה ומחוצה לה. נתינה זו תשפיע בעז"ה שפע ברכה בכל התחומים.

[למעבר לשיעור יש ללחוץ כאן](#)

מעגל קשרי פרט קבוצה - אחריות לסיביה

